

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

**Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра менеджменту**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Л.М. Шимановська-Діаніч
(підпис) (ініціали, прізвище)

29 серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни **«ПРАВОВІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ»**

Освітня програма

«Менеджмент»

Спеціальність

073 Менеджмент

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

Ступінь вищої освіти

бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни «Правові засади управління та адміністрування» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри менеджменту
Протокол від « 29 » серпня 2023 року № 13

Полтава 2023

Укладач програми:

Козюра Ігор Валерійович, д.держ.упр., професор кафедри менеджменту
Полтавського університету економіки і торгівлі

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Менеджмент»
спеціальності

073 «Менеджмент» ступеня бакалавр

_____ (підпис)

Т.О. Гусаковська

(ініціали, прізвище)

« 29 » серпня 2023 року

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	6
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	9
Розділ 5. Оцінювання результатів навчання	15
Розділ 6. Інформаційні джерела	16
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	18

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Правові засади управління та адміністрування»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> основи менеджменту, управлінський облік, етика менеджменту <i>Постреквізити:</i> менеджмент конфліктних ситуацій на підприємстві, операційний та виробничий менеджмент	
Мова викладання	Українська, англійська	
Статус дисципліни – дисципліна обов’язкового освітнього компонента		
Курс/семестр вивчення	3 курс, 5 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	4 кредити ЄКТС/120 годин /2 модуля	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: - 120 год.		
- лекції: 16 год.		
- практичні заняття: 32 год		
- самостійна робота: 72 год		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен		
Заочна форма навчання		
Кількість годин: – загальна кількість – ___ год.		
- лекції: 2 год.		
- практичні заняття: 2 год ,		
- самостійна робота: __ год.		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета навчальної дисципліни – вивчення основних питань правового регулювання управління та адміністрування в сучасному світі. Студенти ознайомляться з основними принципами та нормативно-правовими актами, які регулюють взаємовідносини між державними та бізнес-, недержавними організаціями, а також між державою та громадянами.

Після проходження дисципліни студенти будуть мати розуміння правових засад управління та адміністрування, що дасть змогу їм у майбутньому виконувати керівні функції в органах державного управління та місцевого самоврядування, організацій та установ різних форм власності, забезпечувати дотримання законодавства у різних галузях підприємницької діяльності, а також уникати правопорушень в громадському та приватному житті.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПРН01. З'ясувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПРН04. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. • ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях • ЗК08. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. • ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. • ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). • СК06. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. • СК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Основні принципи, поняття та види права

Визначення права і його місце в суспільстві. Значення вивчення правових принципів для управління та адміністрування. Основні принципи права. Принципи легалізму та законності. Принципи справедливості та рівності перед законом. Принципи свободи та відповідальності. Поняття та ознаки правових норм. Класифікація правових норм за різними критеріями. Загальна характеристика основних видів правових норм. Види права. Публічне та приватне право: поняття та основні відмінності. Національне та міжнародне право: основні риси та взаємозв'язок. Галузі права: адміністративне, цивільне, кримінальне та інші. Роль та значення вивчення основних принципів, понять та видів права для підготовки фахівців у сфері управління та адміністрування. Перспективи розвитку правової науки та практики в контексті сучасних викликів управління та адміністрування.

Тема 2. Конституційні основи управління та адміністрування

Значення конституційних засад для сфери управління та адміністрування. Конституційні принципи управління. Принципи демократії та правової держави. Принципи державного устрою та системи права. Конституційні органи та їх функції. Законодавча влада: парламентська система, роль та функції парламенту. Виконавча влада: президент, уряд, міністерства та інші виконавчі органи. Судова влада: суди, їхні повноваження та роль у системі правосуддя. Конституційні права та свободи громадян. Основні конституційні права та їх гарантії. Свобода вибору, право на участь у владних процесах та інші громадянські свободи. Конституційні моделі різних країн. Роль та значення конституційних основ управління та адміністрування для стабільності та розвитку суспільства. Перспективи розвитку конституційного права в сучасних умовах.

Тема 3. Правові аспекти місцевого самоврядування

Поняття місцевого самоврядування та його роль у сучасному суспільстві. Правове забезпечення місцевого самоврядування. Конституційні та законодавчі основи місцевого самоврядування. Нормативно-правове регулювання організації та функціонування органів місцевого самоврядування. Повноваження органів місцевого самоврядування. Законодавчі повноваження органів місцевого самоврядування. Виконавчі повноваження та контроль за їхнім виконанням. Фінансові повноваження та механізми фінансового забезпечення місцевого самоврядування. Забезпечення прав і свобод місцевого населення. Гарантії та захист прав місцевого самоврядування. Механізми участі громадськості у прийнятті рішень місцевими органами влади. Зарубіжні моделі

місцевого самоврядування. Роль та значення правових аспектів місцевого самоврядування у підтримці демократії та ефективного управління на місцевому рівні. Перспективи розвитку правового регулювання місцевого самоврядування в контексті сучасних викликів.

Тема 4. Адміністративне право

Визначення адміністративного права та його роль у системі права. Загальні положення адміністративного права. Поняття та основні принципи адміністративного права. Законодавча база та нормативне забезпечення адміністративного права. Адміністративно-правові відносини. Суб'єкти адміністративно-правових відносин та їх правовий статус. Об'єкти адміністративно-правових відносин та їх правовий режим. Адміністративна відповідальність. Поняття та особливості адміністративної відповідальності. Система та види адміністративних санкцій. Роль та значення адміністративного права у владній та підприємницькій діяльності. Перспективи розвитку адміністративного права в сучасних умовах управління та адміністрування.

МОДУЛЬ 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ У МЕНЕДЖМЕНТІ

Тема 5. Господарське та підприємницьке право

Визначення господарського та підприємницького права та їх роль у сучасному економічному середовищі. Основні аспекти господарського права. Поняття та загальні принципи господарського права. Законодавче регулювання господарської діяльності та її основні напрямки. Підприємницьке право. Поняття та ознаки підприємницької діяльності. Правові форми організації підприємницької діяльності (юридичні особи, фізичні особи-підприємці тощо). Регулювання ринкової конкуренції. Антимонопольне законодавство та його роль у підтримці конкуренції на ринку. Захист від недобросовісної конкуренції та антитрестове законодавство. Важливість знання господарського та підприємницького права для успішного управління підприємством чи ведення підприємницької діяльності. Перспективи розвитку господарського та підприємницького права в умовах економічних та технологічних змін.

Тема 6. Договірне право. Договірні відносини та зобов'язання

Визначення договірного права та його місце в правовій системі. Основні поняття та принципи договірного права. Поняття договору та його основні елементи. Принципи договірного права: вільність укладання договору, добросовісність сторін, дотримання встановлених правил тощо. Види договорів та їх особливості. Різновиди договорів згідно з предметом та метою. Особливості укладання та виконання договорів певних видів (купівля-продаж, оренда, підряд тощо). Зобов'язання за договором. Поняття та види зобов'язань за договором (грошові, негрошові, конкретні, альтернативні тощо). Виникнення, зміна та припинення зобов'язань за договором. Роль та значення

договірного права у регулюванні господарських відносин та інших сфер суспільного життя. Перспективи розвитку договірного права в контексті сучасних технологічних, економічних та соціальних трансформацій.

Тема 7. Регулювання трудових відносин у сфері управління та адміністрування

Визначення трудового права та його місце у системі права. Основні принципи трудового права. Забезпечення соціальних та економічних прав працівників у сфері управління та адміністрування. Правові засади трудових відносин. Трудовий договір: визначення, вимоги та умови укладання. Права та обов'язки працівників та роботодавців. Регулювання робочого часу, відпусток, оплати праці та інших аспектів трудових відносин. Захист прав працівників. Забезпечення охорони праці та здоров'я на робочому місці. Правові механізми захисту від звільнення, дискримінації та інших форм. Колективні договори та їх укладення. Роль та значення правового регулювання трудових відносин у забезпеченні стабільності та ефективності управління та адміністрування. Перспективи розвитку трудового права в умовах змін сучасного суспільства та ринку праці.

Тема 8. Етичні аспекти управління

Етика управління та її значення для сучасного управління. Основні принципи етичного управління. Принципи доброчесності, справедливості, відкритості, відповідальності тощо. Значення дотримання етичних принципів у прийнятті рішень та взаємодії зі співробітниками, клієнтами та іншими зацікавленими сторонами. Етичні конфлікти та їх вирішення. Визначення та класифікація етичних конфліктів у сфері управління. Механізми вирішення етичних конфліктів та попередження їх виникнення. Етика в організаційному середовищі. Формування корпоративної культури на основі етичних цінностей. Етичний кодекс та його роль у встановленні стандартів поведінки для співробітників. Важливість формалізації, розуміння та дотримання етичних принципів управління для підтримки довіри та успішного функціонування організацій. Перспективи розвитку етичних аспектів управління в контексті змін сучасного бізнесу та суспільства. Антикорупційна політика та законодавство.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4 – Тематичний план навчальної дисципліни «Правові засади управління та адміністрування»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ					
<p>Тема 1. Основні принципи, поняття та види права <i>Лекція 1.</i></p> <p>1. Сутність права і його місце в суспільстві. 2. Основні принципи права. 3. Поняття та характеристики правових норм. 4. Види та галузі права. 5. Перспективи розвитку правової науки та практики в контексті сучасних викликів.</p>	2	<p>Тема 1. Основні принципи, поняття та види права <i>Практичне заняття 1. Аналіз основних принципів права</i></p> <p>1. Вступ до теми та постановка завдання. 2. Групова робота: аналіз прикладів ситуацій з реального життя на відповідність основним принципам права. 3. Обговорення результатів та спільне формулювання висновків.</p> <p><i>Практичне заняття 2. Класифікація правових норм та їх види</i></p> <p>1. Огляд теоретичних аспектів класифікації правових норм, видів та галузей права. 2. Групова робота: класифікація правових норм за різними критеріями, визначення видів та галузей права. 3. Обговорення результатів та порівняння підходів до класифікації. 4. Проведення аналізу основних галузей права: адміністративне, цивільне, кримінальне, конституційне та інші. 5. Визначення основних характеристик кожної галузі права та їх взаємозв'язок. 6. Обговорення прикладів ситуацій з кожної галузі права та їх вплив на суспільство, підбиття підсумків.</p>	4	<p>Тема 1. Основні принципи, поняття та види права</p> <p>1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. 4. У дистанційному курсі пройти тестування за темою</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання на самостійне вивчення:</i></p> <p>1. Які основні принципи права? 2. В чому відмінність між публічним та приватним правом? 3. Як впливає міжнародне право на національне законодавство вашої країни? 4. Які правові аспекти ви вважаєте найбільш важливими для сфери управління та адміністрування? 5. Яка роль та значення вивчення основних принципів, понять та видів права для підготовки фахівців у сфері бізнесу і публічного управління та адміністрування?</p>	9
<p>Тема 2. Конституційні основи управління та адміністрування <i>Лекція 2.</i></p> <p>1. Значення конституційних засад для управління та адміністрування. 2. Конституційні принципи управління 3. Органи державної влади та їх функції 4. Конституційні права та свободи громадян</p>	2	<p>Тема 2. Конституційні основи управління та адміністрування <i>Практичне заняття 3. Аналіз Конституції України: Основні принципи та положення</i></p> <p>1. Вступ до теми та постановка завдання. 2. Розподіл учасників на групи для аналізу конкретних статей Конституції. 3. Групова робота: аналіз вибраних статей, визначення основних принципів та положень, які стосуються управління та адміністрування. 4. Обговорення результатів групової роботи та спільне</p>	4	<p>Тема 2. Конституційні основи управління та адміністрування</p> <p>1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua/ 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою.</p>	9

<p>5. Конституційні моделі різних країн.</p> <p>6. Роль конституційних основ управління та адміністрування для суспільного розвитку.</p>		<p>формулювання висновків.</p> <p>5. Проведення дебатів або обговорення на тему: "Роль та значення конституційних норм в управлінні та адмініструванні". Підбиття підсумків.</p> <p>Практичне заняття 4: Порівняльний аналіз конституційних моделей</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ до теми та постановка завдання. 2. Розподіл учасників на групи для аналізу конституцій різних країн. 3. Групова робота: порівняльний аналіз конституційних моделей різних країн з погляду їх впливу на управління та адміністрування. 4. Обговорення результатів групової роботи та виявлення спільних та відмінних рис конституційних систем. 5. Обговорення можливостей залучення досвіду позитивних аспектів конституційних моделей інших країн у вітчизняному правовому полі. Підбиття підсумків. 		<p>4. У дистанційному курсі пройти тестування за темою</p> <p>Питання на самостійне вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які основні принципи та цінності закріплені в Конституції України? 2. Які органи влади передбачені Конституцією України та їхні ролі та функції у системі управління? 3. Як органи державної влади між собою та з іншими суб'єктами влади? 4. Які можливі шляхи зміни або поправок до Конституції? 5. Які перспективи забезпечення і розвитку конституційних основ управління та адміністрування в сучасних умовах? 	
<p>Тема 3. Правові аспекти місцевого самоврядування Лекція 3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та сутність місцевого самоврядування. 2. Правове забезпечення місцевого самоврядування 3. Повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування 4. Механізми участі громадян в управлінні місцевими справами. 5. Гарантії та захист прав місцевого самоврядування. 6. Перспективи розвитку правового регулювання місцевого самоврядування в контексті сучасних викликів. 	2	<p>Тема 3. Правові аспекти місцевого самоврядування Практичне заняття 5. Місцеве самоврядування у вашій громаді.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ до теми та постановка завдання аналізу місцевого самоврядування у своїй територіальній громаді. 2. Групова робота: збір та аналіз даних про органи місцевого самоврядування, їхні повноваження, склад та структуру, функціонування та роль у вирішенні місцевих питань. 3. Обговорення результатів групової роботи та виявлення основних особливостей місцевого самоврядування у вашій громаді 4. Проведення дебатів або обговорення на тему: "Проблеми та перспективи розвитку місцевого самоврядування в нашій громаді". <p>Практичне заняття 6. Порівняльний аналіз місцевого самоврядування в різних країнах</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ до теми та постановка завдання. Розподіл учасників на групи для аналізу систем місцевого самоврядування в різних країнах. 2. Групова робота: порівняльний аналіз структури та функціонування органів місцевого самоврядування в обраних країнах. 3. Обговорення результатів групової роботи та виявлення відмінностей та подібностей у системах місцевого самоврядування різних країн. 	4	<p>Тема 3. Правові аспекти місцевого самоврядування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua/ 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. 4. У дистанційному курсі пройти тестування за темою <p>Питання на самостійне вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які органи місцевого самоврядування функціонують у вашому регіоні/громаді? Які їхні повноваження та компетенції? 2. Які механізми забезпечення демократичного функціонування органів місцевого самоврядування в вашій країні? 3. Які основні проблеми та виклики стикаються органи місцевого самоврядування в вашому регіоні/громаді? Як вони вирішуються на законодавчому рівні? 4. Які правові інструменти використовуються для регулювання взаємовідносин між органами місцевого самоврядування та центральною владою? 5. Які перспективні напрями розвитку місцевого самоврядування в сучасних умовах? Які законодавчі зміни можуть покращити його ефективність? 	9

		4. Дискусія на тему: «Найкращі практики місцевого самоврядування: що можемо взяти на замітку з інших країн?» Підбиття підсумків заняття.			
<p>Тема 4. Адміністративне право Лекція 4</p> <p>1. Поняття адміністративного права та його місце у правовій системі. 2. Загальні положення та принципи адміністративного права 3. Адміністративно-правові відносини 4. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність 5. Роль та значення адміністративного права у діяльності органів влади та підприємництва.</p>	2	<p>Тема 4. Адміністративне право Практичне заняття 7. Основи адміністративного права</p> <p>1. Аналіз поняття адміністративного права та його місце у правовій системі. 1.1. Групова робота: визначення та обговорення поняття адміністративного права. 1.2. Порівняння місця адміністративного права у правовій системі з іншими галузями права. 2. Загальні положення та принципи адміністративного права. 2.1. Аналіз основних принципів адміністративного права. 2.2. Групова дискусія: порівняння принципів адміністративного права з загальними принципами права. 3. Адміністративно-правові відносини. 3.1. Практичні вправи: аналіз конкретних ситуацій, де мають місце адміністративно-правові відносини. 3.2. Обговорення характеристик та особливостей таких відносин.</p> <p>Практичне заняття 8. Адміністративні правопорушення та відповідальність</p> <p>1. Аналіз адміністративних правопорушень та їх видів. 1.1. Групова робота: класифікація адміністративних правопорушень та їх характеристика. 1.2. Порівняння адміністративних правопорушень з іншими видами правопорушень. 2. Адміністративна відповідальність. 2.1. Розгляд основних видів адміністративної відповідальності. 2.2. Визначення процедури та наслідків адміністративної відповідальності. 3. Роль та значення адміністративного права у діяльності органів влади та підприємництва. 3.1. Групове обговорення: аналіз впливу адміністративного права на діяльність органів влади та підприємств. 3.2. Висвітлення основних аспектів регулювання діяльності підприємств адміністративним правом.</p>	4	<p>Тема 4. Адміністративне право</p> <p>1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. 4. У дистанційному курсі пройти тестування за темою</p> <p>Питання на самостійне вивчення:</p> <p>1. Які принципи та загальні положення лежать в основі адміністративного права? 2. Які можуть бути наслідки адміністративних правопорушень для фізичних та юридичних осіб? 3. Яка роль адміністративного права у регулюванні діяльності підприємств та організацій? 4. Які існують форми адміністративної відповідальності за порушення адміністративного права? 5. Які принципи та методи адміністративного права використовуються для забезпечення законності та правопорядку в суспільстві? 6. Які є основні тенденції розвитку адміністративного права в сучасних умовах? Які виклики стоять перед цією галуззю права? 7. Які приклади успішної практики використання адміністративного права для регулювання соціально-економічних відносин ви можете знайти в літературі або практиці?</p>	9

МОДУЛЬ 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ У МЕНЕДЖМЕНТІ					
<p style="text-align: center;">Тема 5. Господарське та підприємницьке право <i>Лекція 5</i></p> <p>1. Поняття господарського та підприємницького права та їх роль у сучасному економічному середовищі. 2. Основні аспекти господарського права 3. Підприємницьке право, правові форми організації підприємницької діяльності 4. Регулювання ринкової конкуренції 5. Перспективи розвитку господарського та підприємницького права в умовах економічних та технологічних змін.</p>		<p style="text-align: center;">Тема 5. Господарське та підприємницьке право <i>Практичне заняття 9. Основи господарського та підприємницького права</i></p> <p>1. Поняття господарського та підприємницького права та їх роль у сучасному економічному середовищі. Групова робота: визначення понять "господарське право" та "підприємницьке право", обговорення їх важливості для сучасного бізнесу. 2. Основні аспекти господарського права. 2.1. Аналіз основних нормативно-правових актів, які регулюють господарські відносини. 2.2. Визначення основних прав та обов'язків суб'єктів господарювання.</p> <p style="text-align: center;"><i>Практичне заняття 10. Підприємницьке право та регулювання ринкової конкуренції</i></p> <p>1. Підприємницьке право, правові форми організації підприємницької діяльності. 1.1. Групове обговорення: аналіз різних форм організації підприємницької діяльності (ТОВ, ПП, акціонерне товариство тощо). 1.2. Визначення особливостей та переваг кожної форми. 2. Регулювання ринкової конкуренції. 2.1. Аналіз законодавства щодо захисту конкуренції на ринку. 2.2. Групове обговорення: визначення ролей суб'єктів та інструментів регулювання конкуренції. 3. Практичні справи: Вирішення кейсів з порушенням антимонопольного законодавства та визначення можливих наслідків для підприємств. Розгляд судових рішень у сфері регулювання ринкової конкуренції та їх аналіз.</p>		<p style="text-align: center;">Тема 5. Господарське та підприємницьке право</p> <p>1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. 4. У дистанційному курсі пройти тестування за темою</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання на самостійне вивчення:</i></p> <p>1. Які є основні принципи господарського права та як вони впливають на функціонування бізнесу в сучасному економічному середовищі? 2. Які є основні види підприємницьких організацій та як вони відрізняються одна від одної з правової точки зору? 3. Які правові інструменти захисту прав підприємців від недобросовісних конкурентів на ринку? 4. Як регулюється рекламна діяльність підприємств та які є основні обмеження та вимоги до реклами з точки зору правового регулювання? 5. Які є основні види відповідальності підприємств перед третіми особами та як вони відрізняються один від одного? 6. Які перспективи розвитку господарського та підприємницького права в умовах економічних та технологічних змін?</p>	
<p style="text-align: center;">Тема 6. Договірне право. Договірні відносини та зобов'язання <i>Лекція 6</i></p> <p>1. Сутність договірних права та його місце в системі цивільного права. 2. Основні поняття та принципи договірних права 3. Види договорів та їх особливості 4. Договірні зобов'язання 5. Роль та значення договірних права у регулюванні господарських відносин та інших сфер суспільного</p>	2	<p style="text-align: center;">Тема 6 Договірне право. Договірні відносини та зобов'язання <i>Практичне заняття 11. Основи договірного права.</i></p> <p>1. Сутність договірних права та його місце в системі цивільного права. 1.1. Групова дискусія: роль договірних права в системі цивільного права, його значення та особливості. 2. Основні поняття та принципи договірних права. 2.1. Розгляд основних понять договірних права: договір, пропозиція, акцепт, угода, відмова, умови договору тощо. 2.2. Аналіз основних принципів договірних права:</p>	4	<p style="text-align: center;">Тема 6. Договірне право. Договірні відносини та зобов'язання</p> <p>1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. 4. У дистанційному курсі пройти тестування за темою</p>	9

життя.		<p>добросовісність, діяльність, доречність тощо.</p> <p>Практичне завдання 12. Види договорів та договірні зобов'язання</p> <ol style="list-style-type: none"> Види договорів та їх особливості. <ol style="list-style-type: none"> Групове обговорення: класифікація договорів за різними ознаками (за предметом, за метою, за сторонами тощо). Аналіз типових договорів: купівля-продаж, найм, позика, дарування, підряд тощо. Договірні зобов'язання. <ol style="list-style-type: none"> Визначення та аналіз основних видів договірних зобов'язань: грошові, негрошові, односторонні, взаємні, альтернативні, кондиційні тощо. Практичні вправи: аналіз текстів договорів, визначення зобов'язань сторін та їх виконання. Підбиття підсумків та обговорення важливості знань з договірних права для ефективного управління та адміністрування. 		<p>Питання на самостійне вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> Які основні елементи договірних відносин із правової точки зору? Які є основні права та обов'язки сторін договору? Які є основні механізми вирішення спорів між сторонами договору? Які є особливості виконання договірних зобов'язань у разі непередбачених обставин? Як визначається та захищається вартість товару або послуги в рамках договору? Які основні аспекти контролю за дотриманням умов договору та виконанням зобов'язань сторонами? Які роль та значення договірних права у регулюванні господарських відносин та інших сфер суспільного життя. Які перспективи розвитку договірних права в контексті сучасних технологічних, економічних та соціальних трансформацій. 	
<p>Тема 7. Регулювання трудових відносин у сфері управління та адміністрування</p> <p>Лекція 7</p> <ol style="list-style-type: none"> Сутність трудового права та його місце у правовій системі. Основні принципи трудового права. Правові засади трудових відносин. Захист прав працівників. Коллективні угоди та їх укладення. Перспективи трудового права в умовах змін. 	2	<p>Тема 7. Регулювання трудових відносин у сфері управління та адміністрування</p> <p>Практичне заняття 9. Основи трудового права</p> <ol style="list-style-type: none"> Сутність трудового права та його місце у правовій системі. Обговорення поняття трудового права та його важливості для суспільства. Аналіз місця трудового права у системі права в цілому. Основні принципи трудового права. <ol style="list-style-type: none"> Представлення основних принципів трудового права: рівність, справедливість, захист права на працю тощо. Групова робота: визначення значення кожного з принципів у формуванні трудових відносин. <p>Практичне заняття 10. Правовий захист працівників</p> <ol style="list-style-type: none"> Правові засади трудових відносин. <ol style="list-style-type: none"> Розгляд основних нормативно-правових актів, що регулюють трудові відносини. Обговорення прав та обов'язків працівників та роботодавців згідно із законодавством. Захист прав працівників. <ol style="list-style-type: none"> Аналіз механізмів захисту прав працівників: профспілкові організації, трудові суди, державні інспекції тощо. Визначення основних правових шляхів вирішення 	4	<p>Тема 7. Регулювання трудових відносин у сфері управління та адміністрування</p> <ol style="list-style-type: none"> Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua/ Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. У дистанційному курсі пройти тестування за темою <p>Питання на самостійне вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> Які правові норми визначають трудові відносини між працівниками та роботодавцями в управлінській сфері? Які основні види трудових договорів і як вони регулюються законодавством у сфері управління? Як відбувається врегулювання трудових конфліктів у сфері управління та адміністрування згідно з законодавством? Які існують механізми контролю за дотриманням трудового законодавства? Які роль та значення правового регулювання трудових відносин у забезпеченні стабільності та ефективності управління та адміністрування? Які перспективи удосконалення трудового права в умовах змін та ринку праці? 	9

		конфліктів у трудових відносинах. 3. Практичні вправи: Розгляд конкретних ситуацій з порушенням трудового законодавства та обговорення можливих шляхів захисту прав працівників.			
<p>Тема 8. Етичні аспекти управління <i>Лекція 8</i></p> <p>1. Сутність етики управління та її роль у сучасному менеджменті. 2. Основні принципи етичного управління 3. Етичні конфлікти та їх вирішення 4. Етика в організаційному середовищі 5. Антикорупційна політика та законодавство.</p>	2	<p>Тема 8. Етичні аспекти управління <i>Практичне заняття 11. Сутність та принципи етичного управління</i></p> <p>1. Сутність етики управління та її роль у сучасному менеджменті. 1.1. Обговорення поняття етики управління та її значення в сучасному бізнесі. 1.2. Аналіз впливу етичних аспектів на репутацію організації та її успішність. 2. Основні принципи етичного управління. 2.1. Представлення основних принципів етичного управління: довіра, чесність, відповідальність тощо. 2.2. Групове обговорення прикладів застосування цих принципів в практиці управління.</p> <p><i>Практичне заняття 12. Етичні норми в організаційному середовищі</i></p> <p>1. Етичні конфлікти та їх вирішення. 1.1. Аналіз типових ситуацій етичних конфліктів у сфері управління. 1.2. Практичні вправи з розроблення стратегій вирішення етичних конфліктів. 2. Етика в організаційному середовищі. Розгляд впровадження етичних стандартів у корпоративній культурі організації. 2.1. Дискусія про вплив етичних цінностей на робочий колектив та результативність організації. 3. Антикорупційна політика та законодавство. 3.1. Огляд нормативно-правових актів щодо боротьби з корупцією в організаціях. 3.2. Практичні вправи з розроблення антикорупційних стратегій та політик управління.</p>	4	<p>Тема 8. Етичні аспекти управління</p> <p>1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3370 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. 4. У дистанційному курсі пройти тестування за темою</p> <p>Питання на самостійне вивчення:</p> <p>1. Яким чином етичні аспекти впливають на корпоративну культуру організації та її співробітників? 2. Які етичні конфлікти можуть виникнути в управлінській діяльності та як їх можна вирішити? 3. Що таке антикорупційна політика та як вона реалізується в організаціях для забезпечення етичності управління? 4. Як впровадження етичних стандартів в управлінську практику може позитивно вплинути на стосунки з зацікавленими сторонами та іншими організаціями? 5. Наскільки важливі формалізація, розуміння та дотримання етичних принципів управління для підтримки довіри та успішного функціонування організацій? 6. Які перспективи розвитку етичних аспектів управління в контексті змін сучасного бізнесу та суспільства?</p>	9
	16		32	72	

Розділ 5 «Система оцінювання знань студентів»

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять, обговорення матеріалу та виконання практичних завдань (8 балів); тестові завдання (8 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); поточна модульна робота (8 балів)	30
Модуль 2 (теми 5-8): відвідування занять, обговорення матеріалу та виконання практичних завдань (8 балів); тестові завдання (8 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); поточна модульна робота (8 балів)	30
Екзамен (підсумкове тестування)	40
Разом	100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

1. Конституція України (у чинній редакції).
2. Європейська хартія місцевого самоврядування. Європейська хартія місцевого самоврядування та розвиток місцевої і регіональної демократії в Україні. Київ: Крамар, 2003. С. 71-78.
3. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р. (зі змінами)
4. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання четверте. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
5. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції: науковий збірник. Вип. 1. Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара. Дніпро: Видавничий дім «Гельветика», 2023. 262 с.
6. Бліхар М. М. Адміністративне право – юридична основа публічного адміністрування. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2021. Т. 66. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.66.48>
7. Господарське право (Загальна частина) : підручник; за ред. В.С. Щербини, В.В. Рєзнікової. Київ : Ліра-К. 2021. 448 с.
8. Долгіх Н. П., Марущак В. П. Трудове право: навч. посіб. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. 252 с. Енциклопедія державного управління : довідк. вид. У 8 т. Київ: НАДУ при Президентові України, 2011.
9. Історія та теорія місцевого самоврядування: навч. посібн. / О.М. Руденко, І.В. Козюра, Н.В. Ткаленко, В.Г. Маргасова. Київ: Кондор-Видавництво, 2016. 226 с. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/6183/1/istoriyaiteoriyams.pdf>
10. Козуліна С. О., Ровинський Ю. О., Ровинська К. І. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2019. 174 с.
11. Козюра І. Громадівські центри правосуддя: канадський досвід. Сучасний розвиток державотворення та правотворення в Україні: проблеми теорії та практики: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (26 червня 2023 року, м. Київ): Зб. тез наук. праць / за заг. редакцією М.В. Трофименко. Київ: МДУ, 2023. С. 85-87.
12. Козюра І., Цимбалюк А. Нормативно-правовий супровід місцевих інклюзивно-ресурсних центрів. Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, м. Дніпро, 4 травня 2023 р. / за заг. ред. І. А. Чикаренко; Т.В. Маматової. Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2023. С. 92-94. URL: <https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/konf/ConfDUMS-040523-270623.pdf>
13. Корнеєв Ю. В. Трудове право: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 112 с.
14. Мілаш В. С. Договірне право: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання усіх спеціальностей Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 80 с.

15. Місцеве самоврядування: словник-довідник: навч. посібн. / [уклад. О.М. Руденко, І.В. Козюра, Н.В. Ткаленко та ін.]. Київ: Кондор-Видавництво, 2016. 182 с. URL:

http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/6234/1/ms_slovnyk-dov.pdf

16. Лазор О.Д., Лазор О.Я., Юник І.Г. Основи публічного управління та адміністрування : навч.-метод. посібн. 2-е вид. Київ: Ліра-К, 2021. 268 с.

17. Місцеве самоврядування в Україні: сучасний стан та основні напрями модернізації : наук. доп. / авт. кол.: Ю.В. Ковбасюк, К.О. Ващенко, В.В. Толкованов, Ю.П. Сурмін, І.В. Козюра та ін.; за заг. ред. Ю.В. Ковбасюка. Київ: НАДУ, 2014.

18. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / Укл.: О. В. Надьон, І. М. Хмиров, Т. О. Луценко. Харків: НУЦЗУ, 2020. 175 с.

19. Підприємницьке право в схемах: загальна частина: Навч. посіб. / За заг. ред. С.І. Бевз. Київ: ПП «Фірма «Гранмна», 2012. 292 с.

20. Погорілко В. Ф., Федоренко В. Л. Конституційне право України: підручник / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАНУ; Київський ун-т права; за заг. ред. В. Ф. Погорілка; 2-ге видання, перероб., та доп. Київ: Правова єдність, 2010. 432 с.

21. Теорія держави та права: навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.]; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. Київ: НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.

22. Трудове право України: підруч. / за заг. ред. М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П.Мельника; вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 472 с.

23. Трудове право: підруч. / О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А. М. Слюсар та ін.; за заг. ред. О.М. Ярошенка; 3-тє вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2019. 544 с.

24. Швидка Т. І. Господарське право в схемах і таблицях: навч. посібник. Харків : Право, 2019. 130 с.

25. Юридична енциклопедія / ред. Ю. С. Шемшученко [та ін.] ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. У 6 т. Київ : Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1998 - 2004 .

26. Офіційний сайт Президента України. - <http://www.president.gov.ua>

27. Верховна Рада України – <http://www.rada.gov.ua>

28. Кабінет Міністрів України (портал) – <http://www.kmu.gov.ua>

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів: мультимедійні презентації, програмний засіб «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань, дистанційний курс на платформі Moodle.